

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

A régi katonai büntetésekről.

Irta: K. Nagy Sándor kir. ítélőtáblai bíró.

Milyen jó, hogy némely régi szokás már csak a történelemé, a múlté, melynek olvasása néha elborzaszt, máskor pedig mosolyra fakaszt bennünket!

De azért még sem árt, ha néha a hosszú és unalmas kódos őszi és hideg téli esteiken «emlékezzünk régiekről».

Hát emlékezzünk meg a régi katonai büntetések némely részéről. Nem árt ez, annyival inkább nem lapunk olvasóinak sem, mert gyakran olvassák, vagy hallják, hogy a katonai büntetések terén most is majdnem a régi szellem uralkodik.

Pedig dehogy van úgy. A világ, az ember és a szokás az idő változásának van alávetve. Minden változik a világban. A mi egyszer megfelelőnek tetszett: az lassanként elavult. A mit egyszer igazságosnak tartottak az később visszataszítóknak tűnt fel. Maga az igazság egy és örök, de az igazságszolgáltatás emberek kezében volt s nem mindig jött napfényre. A gonoszság, az érdek, a haszon, vágy és a bosszúállás sokszor öltötte már magára az igazság mezét, mikor maga az igazság unhéz békóba verve ott szenvedett a sötétség falai között.

A hol az igazság diadalmaszkodik: ott semmi bűn nem marad büntetlenül és az ártatlanság mindig megtalálja a védelmet.

Óh! nagyon sokat lehetne erről beszélni önök előtt, a kik hivatva vannak nyomra vezetni az igazságot, a kik az igazságszolgáltatásnak leghatalmasabb fegyverei, a kik fáradozását és értékét csak az tudja kellőleg megbecsülni, a kinek kezébe adják a szálakat, melyekből a bűnös hálója szövődik...

No de ezt önök úgyis tudják. Beszéljünk most egyebbről: a régi katonai büntetésekről, a melyek nemesek általánosságban érdeklik önöket, mint katonai fegyvelem alatt álló egyéneket, hanem azért is, mert hiszen önökre is kiterjed a ma életben levő katonai büntetőtörvény: így nem lehetetlen kíváncsian tekintenek vissza a múltba is.

Tekintsünk hát vissza a régi, sötét múltba.

A római császárok idejében elég furosan büntették a katonákat. Fegyelmi büntetés gyanúint a lovas katonát arra büntették, hogy nyerget czipeljen a hátán (ezt nevezték: «nyoreghordásnak»), a gyalogost pedig falovon

lovagoltatták. Sőt azt írják, hogy ez a szokás Németországban fennmaradt egészen a XIX-ik századig.

Az is meg van írva, hogy a gyáva katonákat kutya-czipelésre ítélték, azaz kutyát kellett vinni az ölküben.

No de ne beszéljünk «azt mondják»-ról. hanem irásban reánk maradt dolgokról. Még pedig tekintsünk be előbb a régi törvényekbe, azután a fegyelmi szabályokba.

Mátyás király VI. törvénye 61. és 62. cikke szerint: «a táborozók, ha szentegyházat, vagy nemes udvart megtámadván, a jobbagyoknak ott bátorság végett lerakott holmiját elrabolják: a nemtelenek elevenen égetlessenek meg, a nemesek pedig mindennemű vagyonuk vesztéségével bünhődjenek».

Az 1548:49. t.-cz. szerint: «a kik várútkban bérenczrablókát tartanak s azokat rablásra küldik ki: váraik ostrommal bevétetvén, azok halállal végeztessenek ki és minden javaik a koronára szálljon».

Az 1567:30. t.-cz. «azon kapitányokat, kik kétséges hiteltl és török társaságáról gyanus embereket tartanak, hűtlenség szennyje alá vetteti; magukat az oly embereket pedig, ha tolvajságról, rablásról, emberlopásról, vagy a töröknek társaságáról alaposan vádoltatva elmarasztaltatnának: karóba-büntetésre (karóba húzásra) ítéltetui parancsolja».

Az 1595:33. t.-cz. szerint: «a ki külföldiek zsoldjába áll: a uemes jószágát, a paraszt pedig fejét vesztse».

Az 1598:29. t.-cz. azt mondja ki, hogy: «akóborló, uratlan hajdukot szabad legyen akarkinek megölni, azon akár magyar, akár német kapitányok pedig, kik olyanokat tartatnának, hűtlenség szennyjébe essenek».

Az 1599:3. t.-cz. szerint: «A szabad hajdukot pártolók és elelmezők is, a kir. felség által halállal büntetessenek».

Az 1609:13. t.-cz. halállal büntetui rendelí azokat, kik nagyobb zsold nyerése végett más tartományokba katonáskodni csoportokban átnemnek.

A szökött katonának is rosszabbul volt dolguk a régi világban, mint most. Ugyanis az 1662:S. törvény-cikk nyilván kimonlta, hogy «az olyan fogadott katona, vagy szolgáló, a ki a zsoldot elfogadván, a serogból elszökik, halállal büntethető».

Ha beletekintünk Boeskyay fejedelemnek 1606-ban meg-

Elő magyar vill. orero borond. hangszer-gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az Ocskai és a szabadalmazott Rákóczi tárogató felfalalója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2. Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvó hangszereit és alkalmazott. Harmonikák és elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olekon eszközöztetnek. Arjogják minden hangszerről külön küldetik. Magyarországi leguagyobb vonós és fuvó hangszerek gyára.

STOWASSER JÁNOS

császári és királyi udvari szállító, a m. kir. kősz. hadsereg, a m. kir. Akadémia házi hangszerkészítője, az Ocskai és a szabadalmazott Rákóczi tárogató felfalalója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2. Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvó hangszereit és alkalmazott. Harmonikák és elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olekon eszközöztetnek. Arjogják minden hangszerről külön küldetik.

jelent fegyelmi szabályzatába, úgy találjuk, hogy ennek 5. cikke következőleg szól:

„Az zászlóhoz, az kapitánhoz, az hadnagy és az vitező néphittel legyen köteles, és valaki kapitánja hire nélkül zászlóját elhagyja: *tisztelességét, fejét veszítse el* érette, és vagy hadnagy, vagy főlegény ne merjen menni az maga szükségében, még csak házához is, kapitánya hire nélkül.

Ugyanott a 6. cikkben következők foglaltatnak:

„Az, ki magától zászlót cserél, bir nélkül, kapitány-nyá vagy hadnaggyá teszi magát, ő felsége akaratiából az generális az oly kapitányt vagy hadnagyot felakasztassa. A ki kapitányát, avagy hadnagyát illetlen szóval, vagy szidalommal illeti: *afelét három pálczával megverik*. Valaki kapitányához, vagy hadnagyához fegyvert vonson, vagy megsebesíti, vagy megöli: *fejével éri meg*. A ki az malmot elvagdálná: az kezét vágják érette. Az jobbágyoknak lovát, barmát, ingó-bingó vagyonát akármilyen legyen, senki el ne vegye, valaki pedig ezt által hájja, tartozzék az kapitányja visszaadni az marhát, és ő magát az efféle cselekedetért erősen *megléhálja*. Valaki szentegyházat tör fel, vagy sirokat: az fejével éri meg. Az, kik az szegény embereket sarczolják, égetik, sűtik és kiozzák, pénzt kérnek rajtok és vonsznak, afféleket gen megveressen és az hadból kiüzessen az kapitány.

7-szer. Az kik erővel szűzeket törnek, asszonyállatotkat erővel, akaratiuk nélkül vannak: *fejekkel érik meg*. Hasonlóképen, ha valaki megtolvajul valakit uton vagy házon, az kapitány tiszti vesztése alatt mint afféle tolvajt megölésse.

8-szor. Az, kik felvernek afféle élést, vagy egyéb marhát, az melyet vagy fejedelemnek, vagy urnak, kapitánoknak, vagy országgyűlésére, egy táborba, vagy egyébbűvé vinnének: *fejével érje meg*.

9-szer. Valaki bányákat, utakat, éléshordókat, harminezadosokat és az országnak egyéb jövedelmeit, ki-ből a vitező népek fizetése járna, megháborítaná: *fejével érje meg*.

10-szer. Ha valaki a postákat, kik ő felségétől, vagy országtól közönséges dolgokban mennek és járnak, megháborítaná: minden kegyelem nélkül megöléssek.

I. Rukóczy György 1645-ben egy hadi rendszabályt és egy rendeletet a hadi fejjeléről adott ki.

A hadi rendszabály annyira szigorú, hogy majdnem minden törvénykezésre, személy- és vagyonbiztonság megszegésére felakasztást rendel, még pedig a rendelet oly módon kívánja meg a rendszabály végrehajtását, hogy ha a hadnagy fel nem akasztatja a rendszabály megszegőjét, úgy az a kapitány, a kinek kapitánysága alatt vagyon, azt a hadnagyot akasztassa fel.

A hadi fejjeléről szóló rendelet sem tartalmaz valami onyhe büntetéseket. Így:

„Az ország dobjának megveretése előtté senki, se

kapitány, se hadnagy dobot üttetni ne merészeljen, se készülésre, felülésre és megindulásra, hanem várjon minden az ország dobjának megverésétől és annak utána az ordinantiához tartsák minden rendek magukat, sőt senki sem Jézus kiáltás előtt és azután is, míg az ország zászlójával meg nem indulnak; ne merészeljen megindulni; mert a ki ez ellen cselekszik, elsőhen három pálczával veretetik meg, azután mindenétől megfosztatik, és harmadszor, ha cselekszi, megöletik érette.

Az egyházi személyek, harangok, templomi ékességek bántása, házak, asztagok, szénakazlak, hordók fenekének kivágása, erőszakos paráznság, büntetése: halál volt.

„Az lélekkel való szitkozódásért megveretetik, valaki benne tapasztaltatik kedvezés nélkül.

„Vannak irtózásra való új forma szitkoknak nemei, az másneműek soha az keresztény magyar nemzet között annak előtté nem hallattanak. Valaki ezért deprehendáltatik (bűnösnek találtatik) efélében, törvényt látatván reá az tiszték kedvezés nélkül annak iszonyu volta szerint megbüntessék.

„Jézus kiáltásának idején némelyek szégyenelvén, avagy restelvén az keresztényeknek régi jó szokásuk szerint Jézust kiáltani, némelyek csufságképen alkalmatlanul kiáltanak, némelyek pedig ágyokból fel sem kelnek; az ki ezért efélében találtatik, megpálczáztatik keményen.

„Előjárójára az ki támad, megöletik érte, szófogatatlanságért megpálczáztatik, ha pedig derekas dologban szót nem fogad, meghal érette.

„Főtisztviselőinknek engedelmé és hire nélkül akár ellenkezésben, s akármely időben, ha ki az eltenséggel, vagy ahoz tartozókkal beszél, annál inkább, ha irogatásban, izengetésben találtatik, megölettetik érette.

„Valakik a táborban egymást meglopják egy forint felett, az olyanok megölettetnek érette; a ki pedig kenyeresét lopná meg, akár sokat, akár keveset, megöléssek érette.

„Jézus kiáltás után az ki bort árul, kivágatik borának feneké. És az, ki szállásán kívül gazolokolik és kiáltoz, pálczákkal veretetik.

„Az megengedett és hirdetett időn és helyen kívül zsákmányra kimenni senki ne merészeljen, mert meghal érette.

„Valaki strázsára az ő rendi szerint igazán ki nem megyen, vagy igazán meg nem állja a strázsát, megöletik érette.

„Kinek-kinek rendeltetett quartélyán kívül másuvá szállani senki ne merészeljen, mert megveretetik érette.

„Jézus kiáltás után valaki a táboron kívül találtatik, megfogattatik és szörnyen megveretetik.

„Zászlóját valaki az megszálló helyre nem kíséri becsülettel, szörnyen megveretetik érette.

„Valaki zsákmányra megyen, az táboron kívül senki ne háljon, hanem bétakarodjék, mert megöletik érette.

A legjobb órák,

legszolidabb ékszerék, egyszerűtől a legdrágábbig, egy készpénz, mint részlettizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

műkoránál Szegeden,
Javitások 5 évi jótállás mellett.
Arjegyzék ingyen!

„Gyümölcsstermő fát vagy ágait levágni senki ne mészélje, mert valaki ezt cselekszi, keményen megvertetik érte. Szőlőben senki kárt ne tegyen, ott lóval ne járjon. Őszi, tavaszi vetéseket ne étesen, tapodtasson, gázoltasson, mert az, ki ilyenben taláztatik, három pálzával megvertetetik, másodszor mindenétől megfosztatik, harmadszor megöletik érte.»

Elég ebből a hadi fegyelmi szabályokból s az idő sorrendjében tekintsünk be ismét a törvényekbe.

Az 1662. évi 8. t.-cz. szerint, az olyan fogadott katonát, vagy szolgát, a ki a zsoldot elfogadván, a seregből elszökik, a kapitány, vagy zsoldba fogadó halállal büntesse.»

(Vége köv.)

ÉRDEKES- NYOMOZÁSOK.

A hűségés őrsfőzőnő.

Telje: Máthé Miklós törzserőrmester.

Nehogy azt higgye a szíves olvasó a czim után, hogy a csendőrségi őrsök valamilyen hosszasan szolgáló, minden tekintetben kifogástalan s úgyszólván ritkaságszámba eső főzőnő életrajzát, hosszú szolgálati idejét és minden irányban való hűségés viselkedését és szorgalmas munkásságát akarom itt ismertetni, sietek megjegyezni, hogy a czim nem felel a valóságot s csak éppen maliciából és azért választottam ezt a czimet, mert az a főzőnő, a kiről az alábbiakban szó lesz, igen büséges cselédnek tartotta magát, viselkedésével és elkövetett eselekményével azonban éppen az ellenkezőt bizonyította be.

Apró-cseprő hibák minden cselédnél tapasztalhatók, sőt, hogy jelentékenyebb hibában hányan taláztatnak az ugyanezen foglalkozású nőknél, annak csak az őrsparancsnokok volnának a megmondhatói, a kiknek a felfogadással, ellenőrzéssel és elbocsátással nemcsak sok munkát, hanem sok bosszúságot is okoznak.

E czikk hősnője azonban nem érte be azzal, hogy apró-cseprő hibákkal bosszantsa az őrsparancsnokot és a legénységet. Sokkal magasabb ambíciói voltak ennél s értékesebb bubérokra pályázott s nem rajta mult, hogy ezek helyett másfél évi börtönnel honorálta a kalocsai kir. törvényszék azt a büntettet, a melynek elkövetésével nemcsak a kinevetést károsította meg, hanem a kezelő őrsöt is megszügyonyította volna, ha a eselekmény nyomozásával foglalkozó legénység fel nem ismeri a helyes nyomot, a mely a tett és tettes kiderítésére vezetett.

A kezelő őrs legénységét ugyanis a m. évi július 21-én szolgálathól való bevonulásakor az a kellemetlen meg-

lepetés érte, hogy távollétük alatt ismeretlen tettesek az őrsirodába behatoltak, a pénztár asztalt feltörték s abból az összes gazdasági átalányt és közzgazdálkodási pénzt, összesen 199 K 3 f.-t elloptak s ráadásul véletlenül vagy szándékosan, hogy a cselekmény nyomait megsemmisítsék, az őrsparancsnok ágát is felgyújtották. A tüzet azonban, mielőtt az irodabeli butoratra átsapattolt volna, egy polgári egyén észrevette s fellármázva a főzőnőt, eloltották s így csupán az ágy nemű és az ágy egyes faalkatrészei, valamint az őrsparancsnok magánvankosa égett el, összesen 76 K 39 f. kárértékben.

Az őrsparancsnok azonnal távirati jelentést tett Kupás Márton járásörmesternek s addig is, míg az megérkezett, az őrs két főnyi legénységével a helyszíni szemlét megejtve, iparkodott a nyomozáshoz való helyes kiindulási pontot megtalálni.

A tettesnek az őrsirodába való mikénti bejutásának határozott megállapítását megnehezítette az a körülmény, hogy az őrsiroda bezárt ajtaján semmiféle erőszak nyomai felfedezhetők nem voltak; ellenben az irodának az utcára néző, de befelé nyíló ablaka, illetve annak külső és belső egyik szárnya le volt véve s oda volt támasztva a falhoz s a falnak az ablak alatti párkányzata le volt törve, a mely körülményekből első tekintetre úgy látszott, hogy a tettes ott hatolt be az irodába és a cselekmény elkövetése után ott is távozott el.

Kupás Márton járásörmester a helyszínére érkezvén, az őrsparancsnokkal és a szintén odarendelt Lugosán Simon cz. őrmesterrel alaposabb szemle alá vették a helyszínt, próbálgatták a helyére tett és jól záródó ablakoknak rázogatás utjau való kinyitását, majd ugyanannak kinyitása nélkül való levételét s mikor ez nem sikerült, rájöttek, hogy a tettes csakis az ajtón át, annak vagy a rendes kulcsával, vagy álkulccsal való kinyitása mellett hatolt be az irodába s az ablakokat, bizonyára a cselekmény elkövetése után belülről és csak azért vette le, hogy azáltal a nyomozó közegeket tévútra vezesse.

Ennek megállapítása után azon tanakodtak, hogy idegenek vagy a házbeliek között keressék a tettest.

Arról ugyanis, hogy az őrs összes legénysége szolgálatban állott a jelzett éjjel, a főzőnőn és az őrsparancsnok nejein kívül csak a községházánál tudhattak, a hol az őrsparancsnok a laktanya őrzésére községi közeget kért, de nem kapott.

Miután azonban a községi szolgaszemélyzet nem tudhatta azt, hogy a szolgálatban levő legénység mely órában vonul be s még kevésbé azt, hogy az őrsiroda kulcsát ilyenkor hol tartják; az őrsparancsnoknéról pedig nem volt feltételezhető, hogy férje és a maga jövőjét ily eselekményekkel veszélyeztesse, nem maradt más hátra, mint a főzőnőt gyanuba venni, a kinek büntelensége mellett pedig éppen az őrsparancsnok kardoskodott legjobban, a mennyiben arról a — szorinte — jó magaviseletű, hűségés és félénk természetű asszonyról ily eselekmény elkövetését feltételezhetőnek sem találták.

Azalatt, míg ez a tanakodás folyt, ismétellen bejött a főzőnő a legénységi szobába, hol a kamarakulesét, hol más egyébert, de senkire szólt hozzá egy szót se. S mikor újabbán éppen akkor jött be, mikor az ő megbízlatóságán felől tárgyaltak, Kupás járásörmester kérését intézett hozzá, hogy tudna-e még valami felvilágosítást adni a történetek, illetve a tettes felől.

Ha fáj a feje

no tétovázszék, hanem
használdjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 poros alatt a legmunkésebb migráint és fejfájást olmosztja — Árú K 1.20. — Kapható minden gyógyszerben.
Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három dobozról ingy. postai szállítással.

Megjegyzendő, hogy a főzőnőt már a helyszíni szemle alkalmával kikérdezték az esetre nézve, de az, az ugyanakkor ott volt s a cselekményt felfedezett polgári egyénnel egyértelműen csak a tüzeloltásokor látott körülményekre adott felvilágosítást, mert — mint mondta — az irodától távolos konyhába már este korán visszavonult, lefeküdt s csak akkor kelt fel, midőn a polgári egyen reggel fel öt órákor fellármázta.

Mindezeket akkor egész nyugodtan, minden zavar nélkül, természetesen nagyobb bőbeszédűséggel adta elő, időközben azonban elveszthette a nyugodtságát, mert a járásörmester fenntebb említett újabb kérdésére már zavarba jött s bár csak röviden „nem tudok semmit” szavakat felelt, de ez is oly nehezére esett, hogy akaratlanul is leült, jobban mondva leroskadt a mellette levő székre.

Ez a körülmény megerősítette a járásörmostert a főzőnő elleni gyanújában, de a helyett, hogy tovább kérdezte volna, az ebéd készítéséhez utasította, maga pedig az ottlevőkkel együtt a laktanya minden helyiségét kutatta át, miközben a veteményes kert egyik sarkában új ásást feleztek fel s azt megholygatva, az ellopott pénz, mely egy zöld zaeszkóban volt a gödörbe helyezve, az utolsó fillérig előkerült.

A főzőnő figyelmét nem kerülte ki a csendőrök minden helyen való kutatása, így Kupás járásörmester arra számítva, hogy ha ők visszabuzódnak, a főzőnő bizonyára meg fogja tekinteni a pénz rejtékelyét — mert már teljesen bizonyosra vette, hogy csakis az rejtette el a pénzt oda — tehát visszabuzódtak és feltűnés nélkül figyelték a főzőnő minden mozdulatát.

A járásörmester számítása be is vált, mert alig hogy visszabuzódtak, a főzőnő mindjárt a kertbe ment, de zöldséggel kezében azonnal vissza is tért. Azonban csakbamar újból a kertbe ment krumpliért, de mintba elfelejtette volna, kosarat nem vitt magával s mikor ezért mar a kertből visszajött, mintha feledékenységből tette volna, nyitva hagyta a kert ajtaját, a melyen át, mire a kosárral visszaérkezett, a tyukok a kertbe sereglettek s míg ezeket kizavarta és egy tyukot megfogott, alkalmat talált magának arra is, hogy a pénzt, a melynek rejtékelyét, mint később beismerte, nem találta eléggé biztosnak, onnan kivehesse s midőn a kertajtóba érve a tyukot eldobta, a helyett, hogy krumplit szedett volna, kosarát visszahagyva, ok nélkül a pinczébe, onnan pedig a konyhába ment.

Ekkor már észrevették a figyelők, hogy baj van a a pénz körül, rögtön megnézték a kertbeli rejtékelyen, de már nem volt ott. Ebből aztán rájöttek arra is, hogy csakugyan a főzőnő a tettes és hogy jó lesz a tetemrehíváshoz hasonló játékkal felhagyni, mert a főzőnő a konyhai tűzőn megsemmisítheti vagy úgy el találja tenni a pénzt, hogy többé elő nem kerül és az eredmény másként is megbiusul.

Kupás járásörmester tehát elővezette a főzőnőt és megkérdezte, hogy miért vette ki a pénzt a kertbeli rejtékelyről és hova rejtette azt el újból.

A főzőnő látva, hogy ravaszágát észrevették, minden kéréstől nélkül beismerte, hogy a pénztárt ő törte fel, az ablakokat a nyomozás félrevezetése céljából verte le s a fal az ablaknak az utzára való kitévése alkalmával véletlenül fűtődött le s hogy a pénzt a kertben nem látta eléggé biztos helyen, ezért vette ki onnan és a pinczelyukba rejtette el, a honnan mindjárt elő is adta.

Szóval kiderült, hogy mintán a legénységi szobában a kulcstartóra akasztott kulcshoz könnyen hozzájutott, sokkal nagyobb gondot okozott neki, mint ilyen dologban kezdődnek, a lopott tárgy megtartása, mint a cselekmény elkövetésére való elhatározás.

A tűz szándékos okozását nem ismerte be. Előadása szerint az véletlenséghől akként történt, hogy midőn a pénztárban való kutatáshoz gyújtót gyújtott, izgatottságában az égő gyufát az ágyra dobta és csak akkor vette észre az ágy égését, mikor távozni akart az irodából, ekkor pedig már azért se mert hozzáfogni annak eloltásához, mert az esetleges meglepetéstől, illetve leplezéstől félt.

Tanulság pedig mindezekből az, hogy még a legkifogástalanabb cselédnek is csak feltételesen lehet hinni; az őrsiroda-kulcsot hasonló esetekben sohasem nyílt helyen, hanem lepecsételt horitékba téve visszahagyni, vagy kétes esetekben az előjáróságának átadni s végül, ha a keresett tárgy már megvan, sohasem szabad azt holmi tetemrehívás-féle játékkal az esetleges újbóli veszendőbe menésnek kiténni s ezáltal a megtérült kárt újból előidézve, még az eredmény megbiusulását is elősegíteni.

A Herczegszigetek.

Ha látni akarsz a Kalipszó szigetét, gyere ki a Marmara-tengerre, a Herczeg-szigetekre... Így kezdi költői leveleit a törökök Mehemed Dzsolálja. Más itt az ég mosolygása, más színben tükrözik itt a tenger, édesebb lehet itt még a boldogság is, mert olyan ez a maroknyi földcske itt a zölde tengerbabok között, mintha kiszakított rózsakerke volna magának a Paradicsom-kertnek.

Új világ ez már egészen, pedig alig van csak két órányi messzeségre a mi szép Isztambulunktól. Mintba egészen más égőv alatt volna. Isztambul olyan hatásos van az emberre, mint egy rejtelmés, misztikus mese. A sziget maga derűs, tele fényvel, ragyogással, olyan, mint egy ó-görög eposz.

Itt nyulik el előttem Isztambul a keleti reggelek lilás fátyolruhájában. Jobbról az európai városnegyedek, Galata meg Péra, balról a sugár mináre-tornyok meg a dzsámik városa, közbül a ringó, kékes Arany Szarv. Még nem szállt fel egészen a reggeli köd. A város képe ilyenkor a legmegragadóbb. A török negyedeknek csak a konturvonalai látszanak a halvány orgonavirág-azinü párázatból. Vékony minárek, egy-egy sötét ciprusfa lombja, dzsámik boltosatos kupolái nyúlnak ki az elmosódó, összefolyó képből, középtűt a Valens császár

BUTOR

késpénzért v. részletfizetéssel legújtanonyorabb áron
EBRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 8. SZ.
 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88-54.

BUTOR

A postatakarékpénztár hold-utcai palotájából. — A esküéleti osztály egyik tere.

vízvezetékének omlatag ívei rajzolódnak ebbe a varázsos álomlátásba.

De kűrtől már a hajónk, lapátos kereke csatokolni kezd a tengervízben, fehér babos csipkéket terít el mag körül, megindul lassan, óvatosan a csendes Marmara-tenger felé. Ott úszik el az Eszki-szeráj (régi palota) alatt, a lehunyt nagyság emlékeinél. Ez a kis földnyelv volt a bajdani Bizancz Akropolisza, itt laktak a nagy pádisábok a birodalom fénykorában és itt van most felhalmozva minden emléke a török félbold régi dicsőségének. Unalmas arezú török balászat a romladékony Szeráj-falak alatt...

Fehér vitorlás festett görög bárkák úsznak el mellettünk, felkonyul az orruk, tatjuk, mintha csak a Pontusz-járó Argó után másolták volna valamennyit. Mert ilyen lebetett a régi idők Jázon-bajója, mely elhozta az aranygyapjat az ősrégék Kolcbiszából, onnan a távol Napkelet felől. Mivelbogy itt minden kis darab kő és minden látomány mesét juttat az ember eszébe, mithoszt meg történetet. Ez adja meg a Kelet világának legszebb színeit. Elmaradoznak lassan a hajók, mind távolabb és távolabb jutunk Isztambultól, benn járunk már egészen a nyílt vizű Marmarában. Hosszú sorban kéklenek az ázsiai oldalon a hegyek lánca, mind balványabb és balványabb kékből tűnnek fel messziről, lejjebb már egészen elolvadt a különbség a tenger meg a hegylány színe között, ki mond ná meg, hogy melyik volt a szárazföld és melyik ott a tenger?

Feltűnedezik már a szigetcsoport is halvány, ködös színben. Eltelik még egy jó óra, a mig odaérünk.

Addig is mesét mondog a szigetről. Nem is nagyon mese. Inkább történet.

Van a szigetcsoport éjszaknyugati felén két kis lakatlan, kopár szigetszecske, melyet a törökök Köpekleradaszának neveznek. Annak jelent ez, mint a «kutyák szigete». Történetet is tudnak róla.

Az Isztambulba érkező idegen, a mint az utcára lép, talán semmit sem vesz észre előbb, mint a portyázó, heverésző gazdátlan kutyákat. Elfekszik falkástul a gyalogjárót, odaheverednek a kocsis útjába, de azért nem igen szokás érte bántani őket. A gyalog ember átlépeget rajtuk, a kocsis pedig elkiabálja ökelméket a lovak orra előtt. Így van ez már tenger nagy idők óta, nem szokás itt megbotránkozni az ilyesmifélén.

De meg szükséges is van rájuk. Az a bivatásuk, hogy felügyeljenek a köztisztaságra. A keleti embernek, legyen az akár görög, akár török, meg van az a másibatatlan jó szokása, hogy mindenfajta szemetet kiszór az utcára. Hol az ajtón, hol az ablakon, már a mint alkalmasabb. Ezen csemegéznek persze a kutyák. És van bozzá olyan jó étvágyuk, hogy felfalnak minden elképzelhetőt és elképzelhetlent. Talán ebben volna az ő legpéldásabb hasznavehetőségük. Az utakra kivetett rothadó szemet bírjan tenyésző melegágya lenne ezer miazmánának, ezer fajta betegségnak.

A mohammedán ember különben is nem bántja az állatot. A házába nem ereszti ugyan, de azért eteti, ápolgatja, ha beteg, el is játézik vele néha. Láttam télidőben feltundázott kicsi kutyákat. Hogy meg ne fagyjanak a hidegben, kaftánkát szabtak rájuk az irtalmas moszlimánok.

De egy időben mégis, Aziz szultán idejében, a hetvenes években sokat foglalkoztak avval a török újságok, hogy vajjon meglér-e itt a civilizációval ez a sok gaz-

dátlan komitácsi jószág. Valóságos kutyaháború volt a hírlapirodalomban. Győzött végre a haladó ellenpárt és kimondta rájuk az ítéletet. A kormány sem zárkózott el, sőt hozzájárult a kutyák kiirtásának a tervéhez.

Már most hogyan? Megöljék őket? Ez nem egyezik meg a török ember természetével. Hanem elgondolták, hogy legjobb lenne őket kihordani a Marmara-enger lakatlan szigeteire, külön a hímeket, külön az anyákat. Így lassacskán majd maguktól is elpusztulnak.

Úgy is lett, Hajószámra hordták a kutyákat ki a szigetekre.

És... pár napra rá visszaűzték a tengeren valamennyien ezek a hűséges gazdátlan állatok.

— Itt az Allahujja — mondogatták a moszlimánok és azóta senki sem bántja őket.

Egy másik változat szerint a szultán maga hozatta őket vissza a száműzetésből. Rákib pasa eszelte ki állítólag a szegény párák megmenekülését. Mikor már künn voltak a kutyák a szigetekben, a pasa egy titkon rejtegetett példánynak szalagot kötött a nyakára, a szalagra kérvényt, a melyben a száműzöttek kegyelemért könyörögnek a pádisáh előtt. A kutyaszószólót beprotégálták az udvarba és szabadon eresztették olyankor, a mikor a török császár maga is megláthatta.

Igen megtetszett neki a tréfa és visszahozatta őket ismét a sztambuli utcákra.

A szigeteket azonban még mindig a kutyák szigetének hívják. Merően, kopáran emelkednek ki a tengerből. A hajónk messze hagyja őket, de érinti Protit, Antigont meg Khalkit, mely mindmegannyi nyaralója, üdülőhelye a poros, meleg Isztambulnak.

Révbe érünk végre Prinkipón, a legnagyobbik Herezeg-szigeten.

Milyen szép itt a tenger! Nem borzolja sohasem erősebb viharok. Csendes és mosolygó. Ha végig libben fölötte egy gyengébb szellőcske, tobzos, apró reczékét formál a tenger arca, elsimul az is, mert csak egy pillanat volt a zefír libbenése, benn mosolyog ismét a nyájas déli mennybolt.

A partok mentén, a hol sekélyebbek a vizek, száz meg száz színnek zöld árnyalásában mutogatja a tenger kristály-palotáját. Emítt a kertje. Hosszú szálas sósvízi füveket ringat lágyan a bolygó áramlat a tenger fenekén. Olyan, mint a hullámzó zöld búzavetés. Odább haragoszöld, széleslevelű moszatok erdeje rejtelmeskedik, felnyulik belőle néhutt egy-egy ágas-bogas sárgás vízinövény, csaknem eléri az orma a vizek tükkrét. Lassan, kémlelőzve úszik a moszat-erdő fölött a fehéres testű, érzékeny medúza, a kicsinyke «tengeri tündér». Így nevezik a török. Megvillan az erdő vadja is imítt meg amott, egy-egy ezüstös hátú pajzán kis tengeri halaeska. El is tűnt már a zöldes ingovány között... Utána egy másik. Talán a párja volt?

Kezd már őszre fordulni az idő a Prinkipó szigeten. Otthon Magyarországon már beköszöntött a tél is. Itt még csak most sárgulnak az ákác meg a platán levelei. Hullanak is már.

Hosszú sorban nyúlnak el a tengerpart mentén a nyaraló villák meg a magas levantei fogadók, az ablakredők mindnek leeresztve. Visszatértek már a lakói a városba, mert lejárt az évad. Néptelenek a tengeri fürdők is, nem langyos már a Marmara vize. A nap sem meleg már, inkább csak verőfényes. Az égbolt olyan, mint egy bágyadt türkismező.

ÉLELMI-SZEREKET

Legújtonyosabban szállít...

Szállítja az összes élelmiszereket a m. kir. esendőrség és a cs. és kir. hadsereg részére.

BECK LIPOT és FIA és WEISZ NORBERT cég
BUDAPEST, II., SZENA-TÉR 1. SZAM.

Részletes felvilágosítást készséggel nyújtunk.

Az épület az utca felől nézve.

A pénztári oszonnok.

A postatakarékpénztár hold-utcai palotájából.

Pedig milyen szépek még itt ezek a világos őszi reggelek. A harmat még nem szikkadt föl a sárga meg a fehér krizantémokról a villák kertjeiben. Csend és némaság mindenfelé. Mindenki elment, csak a babérok meg a pálmafák alatt szendergő ó-görög istenasszonyok maradtak itt. Szobrok csupán, Afrodité meg Ceresz.

A repkényfutotta, glicizineás erkélyekről eltűntek a kandi le nyfejek, a görög szobrok modelljei, amonnan a missek meg a mademoiselle-ek. Milyen sok édes álom lakhatott még itt hónapokkal előbb azok mögött a lebecsátott fehér ablakredők mögött?

Akkor még langyosak voltak az éjszakák, tele holdfényvel, csillagragyogással. A kertek pedig telve voltak sárgás mimózával, nyíló, illatos narancs- meg citromvirággal. A Georgiosz meg a Christosz hegyekről pedig fenyőfák balzsamát lengette a lágy, puha zefir. Ezek az éjszakák avatják a szerelmet istenné, ilyenkor jár a szerelmese után a hold-arcú Szeléné istenasszony, ilyenkor eleveddik meg a lomb, a virág, a szello meg a tengerzsongás, és lesz belőlük nimfa, faun meg driád. Mert ilyen földön születtek meg az ó-görög istenek, ilyen berkebe jártak ki a nereidák. Ilyen ég alatt született meg a mithosz, a mese, meg az egész ó-kori klasszikus költészet...

Most már csak hulló akáczfalevelek borítják az utakat mindenfelé.

Nógotam a lovamat, kijutunk a kertek meg a villák közül, kapaszkodunk fölfelé az Agiosz Georgioszra. Ez a szigeteske legmagasabb emelkedése, innen esik a legesebb kilátás a Marmarára meg a szomszéd szigetekre. Fenyőfaerdők, babérok, olajfáskertek között kanyarog, fordul az út. Feljebb már csak apróbb borókabokrok, esalitik között emelkedik az ósvény, itt-ott egy-egy ernyős pinia-fenyőfa. Fenn a sziklás úton kicsiny görög kolostor áll, mellette épülő templom — meg kávéház. De bort is mérnek benne, édes, híres görög bort. Úgy hívják ezt a kis bódét, hogy «Ear aionion» — az örök tavasz. És ha végig tekintesz innen a fenyőfa-erdős, lankás kis szigeten, mosolygó égen, zöldes színű tengeren, a távolról kéklő ázsiai hegyeken, magad is úgy találd, hogy örök itt a tavasz.

Pedig száműzetési helye volt Prinkipó a régi bizneci birodalomnak. Császárnőket, császári hercegeket küldtek ide egykor, ha útjában voltak valamely erősebbnek a szomszéd metropóliszban. A nagy Iréne császárnőt is ide száműzték először, később Lesboszban őrizték, de a hamvait ismét visszahozták egy prinkipói kolostorba.

Az ide azámkivetett hercegekről, császárnőkről neveztek el különben az egész szigetesoportot Hercegszigeteknek. Most üdülést keres rajtuk a fáradt test, balzsamot talál bennük a beteg lélek és álmodással, költészettel rajzolódik tele a bohó, fiatalos szív...

KÉPEINKHEZ.

A postatakarékpénztár Hold-utcai palotájából.

A m. kir. postatakarékpénztár február 4-én ünnepelte meg fennállásának 25 éves jubileumát. Az 1885. évi IX. t.-ez. alapján létesült ez az intézet, még pedig ama magasrangú ezéltal, hogy a takarékoságot a nép mind szélesebb körébe beplántálja a az erre való szokás mellett, a szétszórtan és kibaszálhatatlanul heverő

kisebb tökéket összegyűjtse s végül, hogy az ipart, kereskedelmet és magát az államot is támogassa. S hogy az intézet e kiváló ezélnak meg is felelt, bizonyítja az, hogy alig van állami intézmény Magyarországon, mely ily rövid idő alatt oly nagy és osztottan népszerűségre és közkedveltségre tett volna szert, mint éppen a postatakarékpénztár. Betevőinek 780,000 főnyi számával első helyen áll az országbeli pénzintézetek közt. S e horribilis számnak több mint felét az iparos és tanuló ifjúság, házi és mezőgazdasági cselédek, tisztviselők és katonai személyek, köztük olvasóink közül is nagyon sokan adják. A 108 millió koronát kitevő betétállományával harmadik az ország pénzintézetei közt, pedig ez óriási összegnek mintegy 70%-a 20 koronán aluli betétekből áll. Az intézet minden alaptéke nélkül kezdte meg működését s e miatt az első öt évben deficitel dolgozott s csak 1890. évben kezdhetette meg a tartalékalap gyűjtését, mégis 1903. évre — tehát rövid 13 év alatt — már hat millió korona tartalékalapot létesített. Ettől kezdve az intézet a mellett, hogy 800 embert foglalkoztat, magának az államnak is évi két millió tiszta jövedelmet hoz. Aldásos működésének hasznát bizony nagyon sokan élvezik, mert hiszen apró-cseprő tökéink a postatakarékpénztár nélkül vagy nálunk kalódnának el haszontalanul; vagy kisebb s nem minden tekintetben megbízható pénzintézetekbe úgynevezett népbankokba, szövetkezetekbe helyezve nemcsak hogy megfelelő hasznót nem hajtának, de még tökéink megmaradása felől sem érezhetnénk magunkat biztosítva. A képek, melyeket a jubileum alkalmából bemutatunk, az említett postatakarékpénztár épületéről s annak egyes részéről valók.

HIREK.

Adományok. A létesítendő csendőrségi internátus javára újabban a következő adományok folytak be: a jókai polgárság adománya, a jókai ős utján 2402. Vitéz Aladár nagybérlő adománya, a jókai ős utján 5. a szászmagyarosi ős legénysége által szilveszter estén rendezett multság jövedelme 638. Az eddig befolyt adományok összege 18,811 korona 73 fillér.

Farsang. Az aninai ős legénysége január 7-én, Barényi Ferenc főhadnagy, oraviczabányai szakaszparavésnök védnöksége alatt, Anina intelligenciájának közreműködésével, hangversennyel egybekötött táncmulatságot rendezett. A csendőrségi internátus alapja javára rendezett multság, mely az aninai intelligenciát találkozóhelye volt, minden ízében fényesen sikerült és a jótékony ezélra 470 koronát jövedelmezett. E minden várakozást felülbúrló fényes siker a 11 pontból állott gazdag műsoru hangverseny közreműködőinek érdeme, kiknek a nemcs ezél érdekében kifejtett fáradozásukért a csendőrségi lapok szerkesztősége ezuttal őszinte köszönetet mond.

A budapesti, m. kir. csendőrség altisztikara, olvasókörének javára, február 4-én, a csendőrségi laknyában, a tiszti társalgó helyiségében, vacsorával és táncmulatsággal egybekötött zártkörű társasestélyt rendez. Belépődíj — vacsora nélkül — személyenként 2 kor., csatlódjegy 3 kor.

A székesfehérvári 17. honvédegyalozezred V. oszprémében állomásozó 3. és 4. zászlóaljának és a vészprómi szakaszának altisztikara, február 11-én, esikszentimrei Csató Ferenc csendőralozezred, Guillaume Árpád és Nedezkey Nedezkey Rozsó honvédeznagyok védnöksége alatt, a vészprómi nemzeti színházban, a m. kir. hon-

vád altiszti segélyalap- és a létesítendő csendőrségi internátus alapja javára, zártkörű bált rendez, melyen a bálanyai tisztet a védnökök nejei voltak szívesek elfogadni. Belépődíj: személyenként 2 kor., csatlódjegy 5 kor., páholyjegy 8 korona.

Kérem. Grünfeld Lajos, a máramarosmegyei Tiszabogdány községben állomásozó csendőr, kéri Szücs János csendőrt, ki 1909-ben a cs. és kir. 37. gyalogezredből lépet át közvetlen a VIII. számú csendőrkerülethez, hogy jelenlegi állomáshelyét vele tudassa.

KÜLÖNFÉLÉK.

Kalózállam. A tizenhetedik században a tengeri rablók bizonytalanná tették a tengereket. Kicsi, elhagyott és nehezen hozzáférhető szigeteken tanyáztak és fúrge hajóikkal keresztül-kasul járták a tengereket és megtámadták a kereskedők hajóit. A «Revue» című francia folyóirat egy ilyen kalóz-törzsnek az állami szervezetét ismerteti. Az alkotmány főbb pontjai ezek voltak: 1. Előjárói parancsának mindenki feltétlenül engedelmeskedni tartozik. 2. A ki szökni próbál vagy a törzsnek egy fontos titkát elárulja, az egy elhagyott szigeten kitétik és csupán egy palack vizet, egy puskát és kevés ólmot meg puskaport kap. 3. A kit lopáson kapnak, azt szintén kiteszik. 4. A ki a társaság valamelyik tagjával ok nélkül összevész, vagy azzal megverekszik, az «Mózes törvénye» szerint bűnhődik. (Mózes törvénye: 40 botütés az illető bátára.) 5. A ki ok nélkül fegyvert ragad vagy kupak nélküli pipát szí, avagy égő gyertyával a hajó raktárhelyiségeibe lép: az szintén «Mózes törvénye» szerint bűnhődik. 6. A ki fegyvereit nem hozza rendbe vagy szolgálatát elhanyagolja, az büntetésül a legközelebbi zsákmányból nem kap osztalékot. 7. A ki a harozban szemét vagy kezét elveszti, kárpótlásul 400 darab nyolozas pénzt kap, a ki pedig karját vagy lábát veszti az kétszerannyit kap. 8. A ki férj rubába öltözött nőt hoz magával, az halállal bűnhődik.

Hogyan nevelik az angol trónörökösöt? György angol király a napokban elmondotta, hogy milyenek óhajta legidősebb fiának, a walesi hercegnek nevelését, a ki most töltötte be tizenhatodik életévét. A herceg húsvétra befejezi tanulmányait a dortmouthi tengerészeti iskolában és azután néhány havi előkészítés után, a mivel két oxfordi tanárt fog megbizni a király, az ősszel be fog iratkozni az egyetemre, de az előirt négy év helyett legfeljebb két évet fog ott tölteni. Valószínűleg az oxfordi Christ-Church-collegebe fog beiratkozni, a hol külön szobája lesz, de ez lesz egyuttal az ősszel kedvezmény, a melyet neki, mint királyfiának, külön engedélyeznek, mert ő rá nézve is ugyanazok az iskolai szabályok lesznek érvényben, mint valamennyi többi egyetemi hallgatóra. György király ebben a tekintetben nem ismer kivételt és azt akarja, hogy fiait az iskolában nem rangjuk, hanem érdemeik szerint értékeljék. Jellemző erre vonatkozólag a következő eset, a mely néhány óvvel az előtt történt. Edward herceg, a ki akkor még nem volt walesi herceg, apja előtt panaszkodott, hogy a tengerészeti iskolában egy iszón megtagadták tőle az engedélyt, hogy egy kerti ünnepélyen résztvegyen. Panaszával azonban rossz helyre ment, a

mikor az apjához fordult, mert az szigorúan és erélyesen rendre utasította és figyelmeztette, hogy az iskolai szabályok minden tanulóra egyaránt érvényesek és különösen egy jövőendő királynak nem szabad kivételes helyzetre törekednie, hanem jó példával kell elől járnia. Az iskolai tárgyak közül a trónörökös leginkább a matematika iránt érdeklődik. A modern nyelvek iránt is van érzelme és jól beszél francziául és németül, a klasszikus nyelveket ellenben nem szereti. Egyetemi tanulmányainak befejezése után öcsésével, Albert herczeggel világgörüli útra fog indulni, hogy megismerje az angol gyarmatokat. György király trónörökös korában később elhunyt testvéreivel ilyen világgörüli utazást tett. A királyné azt óhajta, hogy a trónörökös, a meddig csak lehet, tartózkodjék a nyilvánosságtól. Nemrég egy gyalogezred tiszteletbeli parancsnokává akarta őt tenni a király, a királyné azonban tiltakozott ez ellen és így a dologból nem lett semmi. Az angol királyi családban az a szokás, hogy a trónörökös udvarmestert kap, mielőtt még jóformán tudná, hogy mit kezdjen azzal az emberrel. György király szakított ezzel a szokással, a mennyiben az a szándéka, hogy a trónörökös mellé nőülése előtt egyáltalában nem rendel udvarmestert, hanem csupán két lovászmester fog kapni, a ki szolgálatában fognak maradni mindaddig, a mig meg nem házasodik.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes olyesetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek. Szolgálati kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően válaszozott kérdés előrebocsátásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen s így a felesleges kérdézősködéseknek eleje vészessék. Epp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

1871. 1. Magától értődik, csak nem fagyoskodhatik? 2. Láttott már eleven bárányt bőr nélkül?

Kömjárt. Vegye magának azt a fáradságot és nézze meg a zsebkönyv statisztikai rovatát. A honvédségeket — a melyek Önt amúgy sem érdekelhetik, már nagy számuknál fogva sem közölhetjük.

IG nap. Ha összpontosításról van szó: igen, ellenben nem.

X. 1. Lehet bűnpártolás, de más is. A minősítés a bíróság dolga. Jelentse fel, majd elintézik. Miért hivatkozik sárjelen lapunk 1910. évi 9. számában «Muramollék» jelige alatt közöltekre. Micsoda összefüggés van kérdése és a harangozás története között? Ha pedig a 3. alatti választ gondolja, egy évig kellett gondolkodnia egy példa felett? 2. Az irodafalányból. 3. Semmit. Disz. 4. Mert ez az általános bevett szokás.

H. D. Bányfiumlyad. Forgassa csak egy keveset a laktauszabályokat, abban megtalálja.

K. S. Még nem tudni.

K. örsvezető. Csak a rangban idősebb bizható meg.

T. Brethues. 1. Ifjú mire való az átköny? 2. Szolgálati ügy.

3. Magától értődik, hogy lefekhetik.

Nyitra-Udvarnok. Vnu. Megbizhatóság tekintetében nem adhatunk felvilágosítást.

**Részletfizetésre
készpénzáron!**

Ha a jelszavunk (A többi részletfizetési irásai módon hivatalos úton) EUFON szövegrésztől beszéltépet ugyanazon áron adjuk részletre, mint kész példát. Riadó lemezek nem drágábbak részletfizetésre, mintha készpénzzel vennék. Kérje Eufon és Riadó jegyzékünket és hasonlítsa össze árainkat bármilyen más részletfizetési jegyzékével. Anonál átlépezi a különbséget.

SZENT LÁSZLÓ INTÉZET
Budapest, 53,
Veres Pálné-utca 16

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározás.

Ó császári és apostoli királyi Felsége 1911. évi január hó 16-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:

Baló Rezső és

Tyll László nyugállományú m. kir. csendőrőrnagyoknak, az *alezredesi* címmel és jelleget díjmentesen legkegyelmesebben *adományozni* méltóztatott.

Felmentetett:

1911 február 1-ével:

Mihálovits Dezső, a szegedi II. honvédkerületi parancsnokság törzse állományába tartozó százados-hadbíró a II. számú csendőrkerületi parancsnoksághoz való beosztása alól.

Beosztott:

1911 február 1-ével:

Dr. Pokomándy Béla, a szegedi II. honvédkerületi parancsnokság törzse állományába tartozó százados-hadbíró a II. számú csendőrkerületi parancsnoksághoz.

Végkielégítéssel elbocsáttatik:

1911 február 1-ével:

Márton Lajos, m. kir. IV. számú csendőrkerületbeli zászlós, a megejtett felülvizsgálat alapján, nünt csendőrségi és katonai szolgálatra jelenleg alkalmatlan, keresetképes, a cs. és kir. közös hadsereg tartalék állományába való egyidejűleges visszahelyezése mellett.

Valasztott lakhely: Kiszombor.

Athelyeztettek:

1911 február 1-ével:

Németh Sámuel, járásőrmester az V. számú csendőrkerülettől, a VI. számú csendőrkerülethez és

Horváth Ferencz II., járásőrmester a VII. számú csendőrkerülettől, a VI. számú csendőrkerülethez.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. honvédelmi miniszter ur által:

Végh Pál cz. őrmester és

Streto Demeter cz. őrsvezető, a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában, egy veszélyes gonosztevő

kézrekerítése végett megejtett hosszas és ferasztó nyomozás során teljesített kiváló szolgálatokért.

Béres Ferencz, VI. számú csendőrkerületbeli járásőrmester, egy veszélyes tolvajszövetkezet kiderítése alkalmával kifejtett kiválóan buzgó és eredményes tevékenységeért.

Csala Ferencz, III. számú csendőrkerületbeli címzetes őrmester egy gyilkossági eset kiderítése alkalmával kifejtett kiválóan buzgó és eredményes tevékenységeért.

A m. kir. VIII. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Greco Dávid törzsőrmester, mert mint segédtisztii segédmunkás a reábizott számviteli teendőket, három év óta a legnagyobb igyekezettel, pontossággal és megbízhatósággal végzi.

Előléptettek:

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

1911 január 14-ével:

Mattyók Emil őrsvezető, *őrsvezető cz. őrmesterré.*

Az 5 évi csendőrségi szolgálat betöltése után:

a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

1911 január 25-ével:

Tóth Lajos II., Elek Sándor, Vuin Vitályos, Alföldi János, Király János csendőrök; továbbá

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

1911 január 24-ével:

Rédei Győző, Papp Tivadar, Tóth Géza II. csendőrök; végül

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

1911 január 20-ával:

Vincz András csendőr, *csendőr cz. őrsvezetőkké.*

Katonai szolgálati jel:

Az I. osztályú legénységi katonai szolgálati jellel ellátott:

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Szélyes Mózes járásőrmester, 1910 december 29-én és A II. osztályú legénységi katonai szolgálati jellel ellátott:

ugyanott:

Klotz Károly csendőr cz. őrsvezető, 1910 december 30-án.

Járőrvezetői jelvénynyel elláttattak:

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Csáthi Benjámín, Ducza Zsigmond, Fráter Aladár, Kőrösi István, Soltis József, Sörös János, Vass József, Kéri György, Nagy István I., Piroška István, Pekla

Villamos és gőzerőre berendezett gyár útról nem képes olcsón főm és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszert, húr, stb., míg **Reményi** legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapestről, Király-u. 68. Külön költségvetés díjtalanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerelemmel és olcsón. — Minden hangszerrel külön-külön árjegyzék kerendő.

PÁLYÁZATOK.

Mihály, Zsurzse Tivadar, Benke Ferencz, Krizsán János, Mezei Gáspár, Pintér József II., Knautz Henrik, Mudra György, Provic Lukács, Raksányi Vilmos, Schreiner Márton, Bugar Győző, Gábor Antal, Németh József és Oláh János csendőrök;

a m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Szalma Imre, Sztán András és Ranai József csendőrök;

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Vida József, Kardos József, Kozma István, Grünfeld Henrik, Bartyák Jakab, Domokos Sándor, Ács László Kiss Sándor, Fodor Sándor, Marton Sándor, Tótszegi János, Kovács Gerő, Horváth Imre, Soós Ferencz, Szegbalmi Imre, Nagy Lajos L., Orbán Sándor, Kugyela János, Voda György, Czencz Imre, Papp György, Király József és Nagy Vincze csendőrök.

Névváltoztatás.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Gröslí Gyula cz. őrmester, a m. kir. belügyminiszter urnak, 1910 december 21-én 174,743/VI-a szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknevét «Báró»-ra változtatta.

Házasságra léptek:

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Kocsis József L. cz. őrsvezető, Talapkó Erzsébettel 1910 október 15-én, Técsőn.

A m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Kulbert János csendőr, Valóczy Erzsébettel 1911 január 7-én, Ecsen.

A m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Nagy Mihály cz. őrmester, Szepesi Teréziával 1910 december 26-án, Hevesen.

Normák János cz. őrsvezető, Tar Ágnessel 1910 december 26-án, Koltón.

Bokor István cz. őrsvezető, Székely Zsuzsánna Emiliával 1911 január 2-án, Árpádon.

Egy irtóki állás a vasvári kir. járásbiróságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 320¹/₂ korona. Négy középiskolai osztály. Magyar nyelv szóban és írásban. Telekkönyvi vizsgálata. Kérvények a szombathelyi kir. törvényszék elnökéhez 1911 évi febr. hó 8-ig.

Egy irtóki állás Bereg vármegye tiszaláti járásában. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 480 korona. Véglegesítés hat havi próbaszolgálat után. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Bereg vármegye főispánjához címzett kérvények a vármegye alispánjához 1911 febr. 20-ig.

Egy járási irtóki állás Trencsén vármegyei bicscsei járásban és egy irtóki állás ugyanezen vármegye árvaszékénél. Fizetés 1400 korona. Lakpénz Nagybicscsén 400 korona, Trencsénben 640 korona. Magyar nyelv ismerete. Trencsén vármegye főispánjához címzett kérvények a vármegye alispánjához 1911 február hó 10-ig.

Egy hivatalozolgai állás a budapesti m. kir. kincstári jogügyi igazgatóságnál. Fizetés pótlékkal 700 korona. Szabályszerű lakpénz. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a budapesti m. kir. kincstári jogügyi igazgatósághoz 1911 febr. 7-ig.

Egy hivatalozolgai állás a nagyhalmgyi kir. járásbiróságnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Természetbeni lakás. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények az aradi kir. törvényszék elnökéhez 1911 febr. 21-ig.

Egy iskolaszolgai állás a miskolci kir. katolikus főgimnáziumnál. Szabályszerű lakpénz. Magyar nyelv szóban és írásban. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterhez címzett kérvények a miskolci kir. kath. főgimnázium igazgatóságához 1911 febr. 15-ig.

KUNZ JÓZSEF és TÁRSA

21

cs. kir. udvari szállító

Bpest, V., Deák Ferenc-u. 10. (Bécsi-n. sarok.)

Vászon, asztalnemű, kész női, férfi- és gyermek-fehéreneműek, ágyfehérenemű, szőnyegraktár. — Menyasszonyi kelengyék. — Uri divatárak, női divatárak, női pipereolthek: gallérok, jabots, keztyűk, shawlok stb. — Gyermekruhák. — Háziipari hímzések. — Sző órák, tollboák. — Bőrkestyűk: Koeckl, München, Hamerli Pécs. — Bördiszmúzárak, vas- és rézágtyak.

... Argyétyék és minták ingyen és bérmentve. ...

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =

VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir. — csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

... Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban. ...

A kiadásunkban megjelent Csendőrségi Lexikonból a készlet fogytán van, ajánljuk azok megszerzését 5 korona helyett 4 korona árban, amíg a készlet teljesen ki nem fogy.